

Tallinna Euroopa rohelise pealinna aasta algab ürituste seeriaga

Maarja Pakats

Rohelise pealinna büroo

Rohelise pealinna programmis on 2023. aastal põnevaid tegevusi kõigile Tallinna elanikele, muuhulgas üle 60 ürituse. Juba on toimumas mitmed konkursid, keskkonnateemaline õppeaasta ja Prügihundi liigiti jäätmete kogumise programm Tallinna koolides ja lasteaedades.

Paljud projektid ja tegevused keskenduvadki keskkonnateadlikkusele. „Olukorras, kus tarbime Maa ökoloogilisi ressursse kordades rohkem, kui loodus suudab neid taastoota, tuleb väga selgelt aru saada, et keskkonnahoidlikkus peab olema meie kõigi elementaarne mõtviis. Muud valikut lihtsalt ei ole. Seepärast kutsume erinevate rohelise pealinna ürituste ja programmide kaudu keskkonnateemadel kaa-

sa mõtlema ka kõiki linnakodanikke, et paremini mõista, miks on vaja hoida elukeskkonda ning kuidas iga inimene saab ise paremini panustada keskkonnahoidu,“ ütles rohelise pealinna juht Krista Kampus.

Jaanuaris algab Tallinna botaanikaaias terve aasta kestev Euroopa rohelise pealinna eriprogramm, mille esimeseks ürituseks on Peeter Lauritsa näituse „Jäämere purjed palmimaja taevas“ avamine 13. jaanuaril. Euroopa rohelise pealinna avanädalavahetusel 19.–21. jaanuaril toimub linnas mitu olulist sündmust.

19. jaanuaril kohtuvad Tallinnas kahe rahvusvahelise linnade võrgustiku, Euroopa rohelise pealinna ning Global Goals for Cities võrgustike liikmed, et vahetada kogemusi jätkusuutlike linnade arendamisel ning arutleda rohelise pealinna tiitli tulevikule. 20. jaanuaril toimub Tallinna Euroopa rohelise pealinna aasta

avakonverents jätkusuutlike linnade teemal, mille avavad Euroopa Komisjoni keskkonna-, ookeanide ja kalandusvolinik Virginijus Sinkevičius ja linnapea Mihhail Kõlvart.

21. jaanuaril toimuvad Tallinna keskraamatukogu raamatukogudes üle linna koolitused ja töötoad, kus käsitletakse keskkonnateemasid alates digiprügi koristamisest ja taaskasutusest kuni maitse- ja toataimede kasvatamise, linnaaianduse ja seemnepaberite tegemiseni. Kõik töötoad on tasuta ja eelregistreerimisega.

21. jaanuari õhtul toimub Euroopa rohelise pealinna pidulik avatseremoonia, kus antakse Tallinnale üle Euroopa rohelise pealinna tiitel. Avatseremooniast teeb ülekande ETV.

Koolides ja lasteaedades toimuvad tiitlaasta avamise raames töötoad: 16.–27. jaanuaril käivad koeratüdruk Lotte ja Jänku Juss ligi 40 lasteaia prügi sorteerimisest rää-

kimas, 23. jaanuarist 2. veebruarini toimuvad toidu säästliku ja jätkusuutliku tarbimise teemadel 7.–9. klassi õpilastele töötoad 22 Tallinna koolis, mida viib läbi jätkusuutliku toidukultuuri eestvedaja Kristjan Peäske.

Lisaks kutsub linn rohelise missiooniga linnakodanikke ühinema Rohenüigijate võrgustikuga, et olla kaaslinlaste keskkonnateadliku käitumisega eeskujuks ja inspiratsiooniks.

Loodud on ka toetus elukeskkonda rikastavate ja väärtustavate algatuste elluviimiseks, mida on oodatud taotlema MTÜ-d või muu õigusliku vormiga ettevõtte või organisatsioon või vähemalt 18-aastane Tallinna elanik. Taotlusvoorude tähtajad on 20. jaanuar, 17. veebruar ja 17. märts.

Lisainfot Tallinna rohelise pealinna sündmustest ja tegevustest leiab aadressilt greentallinn.ee/programm.



Tallinna eakad saavad edaspidi kutsuda abi ka tegutsemisvõimetusena

Alates jaanuarist 2023 osutavad Tallinna linnas sotsiaalvalveteenust Koduandur OÜ ja Viking Security AS, kellega on leping sõlmitud kolmeks aastaks. Teenus aitab suurendada kodu elavate erivajadustega inimeste turvatunnet, tagades abi jõudmise võimalikult kiiresti ka nende tegutsemisvõimetusena korral.

Koduandur OÜ on välja arendanud tarkvara, mis tuvastab üksi elava eaka või erivajadusega inimese koju paigaldatud seadme abil olukorra, kui inimesega on juhtunud õnnetus ja ta ei suuda ise abi kutsuda. Viking Security AS roll on reageerida ja hätta sattunud inimesi aidata, kui Koduandur on võimaliku ohu tuvastanud.

Koduanduri seadmed koguvad andmeid inimese elukeskkonnast (liikuvus, temperatuur ja õhuniiskus) ning inimene ei pea ise hätta sattumisest teada andma. Lisaks tuvastab seade ruumide ebatavalise temperatuuri (kütmata või ülekuumenenud eluruumid). Samas säilib privaatsus, sest seade ei pildista, filmi ega salvesta heli. Seade toimib patareitoitel vähemalt aasta ning edastab infot sisesehitatud sidesüsteemi abil, internetiühendus ei ole vajalik. Kui seade tuvastab ohuolukorra, teavitab see kontaktisikut või reageerimisteenuse osutajat. Koduanduri infosüsteem võimaldab ka kontaktisikutel tarkvara edastatud andmetega tutvuda.

Teenuse kasutajatega võtab ühendust Koduandur OÜ esindaja. Tunniajase kodukülastuse käigus paigaldaja ja seadistab ettevõtte esindaja uued seadmed, tutvustab muudatusi, annab üle teenuse meespea ja sõlmib uue lepingu. Praegu sotsiaalvalve häirenupu teenust osutav Meditech Estonia OÜ asub vanu seadmeid eemaldama alates 2. jaanuarist 2023. Sellega seoses annab Meditech Estonia OÜ inimeste koduvõtmed üle Tallinna sotsiaal- ja tervishoiuametile, kes omakorda annab võtmete hoistamise üle Koduandur OÜ-le ja Viking Security AS-ile.

Sotsiaalvalveteenust osutatakse inimesele, kelle elukohana on rahvastikuregistrisse kantud Tallinna linn. Teenuse saamiseks tuleb pöörduda elukohajärgse linnaosavalitsuse poole ja täita taotlus. Seejärel teeb sotsiaaltöötaja kodukülastuse ja hindab inimese abivajadust. Kui sotsiaalhoolekande osakond on kogu infot arvestades jõudnud otsusele, et sotsiaalvalveteenus katab inimese abivajaduse, on tal õigus saada linna rahastusel teenust tasuta.

Tallinna kommunikatsioon

Haabersti eakatele toimub kinohommik

Teisipäeval, 31. jaanuaril kell 11 saavad väärikas eas Haabersti filmihuvilised vaadata Mustamäe Apollo kinos eesti mängufilmi „Kuulsuse narrid“. Tasuta kinohommikud on meie linnaosa väärikas eas elanike seas väga populaarsed. Linnaosavalitsuse jaoks on see üks võimalus pakkuda elanikele täiendavat vaba aja veetmise võimalust.

Eduard Bornhöhe samanimelisel jutustusel põhinev mängufilm viib vaataja aega, kus eestlaste rahvuslik iseteadvus oli alles tärkamas. Komöödia peategelased on mehed, kelle rinnus pakitseb soov oma rahvale midagi igavikulist kinkida – olgu selleks siis õhus lendav imemasin või maa-



Kaader filmist „Kuulsuse narrid“.

keeli kirja pandud väärtkirjandus. Filmis mängivad Karl Robert Saaremäe (Saalomon Vesipruul), Veiko Porkanen (Tatikas), Maiken Pius (pesunai-

ne Agnes), Ott Sepp (Värdi) ja teised. Filmi režissöör on Ain Mäeots, stsenarist Ott Kilusk, operaator Mihkel Soe ja kunstnik Karoliina Kull.

Eakate kinohommik toimub Mustamäe Apollo kinos, mis asub Mustamäe keskuses aadressil Tammsaare tee 104a.

Haaberstist saab Mustamäe kinno mugavalt bussidega nr 12, 13, 37 või 61, kinole lähim peatus on Tammsaare tee (buss nr 13 ja 61) või Mustamäe tee (buss nr 12 ja 37).

Film on eesti keeles ja venekeelsete subtiitritega. Osalemine on eakatele vanuses 65+ tasuta, kuid eelnevalt tuleb registreeruda telefonil 640 4800 või e-posti aadressil haabersti@tallinnlv.ee. Registreerimine on avatud 16.–27. jaanuaril. Kohtade arv on piiratud.

Kohale oodatakse 15 minutit enne filmi algust koos isikut tõendava dokumendiga. **HLOV**

Haridus jääb Tallinna jaoks prioriteediks ka 2023. aastal

Vadim Belobrovtsjev
Tallinna
abilinnapea



Õpetajate palgad tõusevad, kooli- ja lasteaiaõpetajate kompensatsioon suureneb, õppeasutuste ehitus ja renoveerimine jätkub – Tallinna 2023. aasta eelarves on haridusvajadustele ette nähtud üle 402 miljoni euro, mis paneb selle valdkonna kulude tabeli esikohale. Linn tõestab järjekordselt, et haridus on meie jaoks kindel prioriteet.

Õpetajate ja nende abide palgad tõusevad

Riik kuulutas välja, et kooliõpetajate palga alammäär tõuseb 1. jaanuarist 2023 peaaegu 24% võrra – 1412 eurolt 1749 eurole kuus. Tallinn omakorda on juba 14 aastat järjest tõstnud lasteaia- ja huvikooliõpetajate palgad kooliõpetaja tasemeni. Uus aasta ei ole siin erand: 1. veebruarist (magistrikraadiga õpetajate jaoks tegelikult juba 1. jaanuarist) suureneb lasteaia- ja huvikooliõpetajate palga alammäär samuti 1749 euroni.

Lisaks, 1. veebruarist hakkavad saama 23,5% võrra suuremat palka lasteaiaõpetajate abid: nende palga

alamäär tõuseb 850 eurolt 1050 eurole kuus. Meeldivaks boonuseks on õpetajaabide puhkuse pikenedamine 28 päevalt 35 päevale aastas.

Samuti suureneb 1. jaanuarist 1749 euroni tugispetsialistide palga alammäär. Lasteaia- ja huvikoolijuhitajate palgad tõusevad 15%, koolijuhitajate palgad 12% võrra.

Ka ülejäänud haridustöötajad ei jää palgatõusust ilma: nende palgad suurenevad vähemalt 10% võrra; soovi (ja võimaluse) korral saavad õppeasutuste juhid nende palkasid tõsta täiendavalt.

Toitlustamine koolis ja lasteaias

Hüppeline hinnatõus Eestis viis selleni, et olemasolevast linna kompensatsioonist enam ei piisa selleks, et tagada koolides ja lasteaedades tasuta kvaliteetne toitlustamine. Otsustasime 1. jaanuarist seda finantseerimist suurendada: toidukulu katmise piirmäär lasteaedades suureneb 50% võrra – 1,80 eurolt 2,70 eurole söimerühma lapse peale ja 2 eurolt 3 eurole lasteaiaühemaalise lapse peale päevas.

Koolilõuna maksumus suureneb täiendavalt 24 sendi võrra 1,80 eurole. Oleme seda summat juba korra tõstnud 2022. aasta septembris, paraku on vaja seda teha uuesti, kuna

riik on aastaid loobunud oma osaluse suurendamisest, meie aga ei taha, et koolitoitu hakkaksid kinni maksma vanemad. Keerulisel ajal linn vastupidi üritab toetada lastega peresid, mitte ei tekita neile lisakohustusi juurde.

Õppeaasta alguse toetus suureneb

2022. aastal kehtestasime uue õppeaasta alguseks mõeldud toetuse – iga koolilapse peale maksis linn (alates teisest klassist gümnaasiumi lõpuni) 50 eurot. 2023. aastal me säilitasime ja suurendasime seda toetust 75 euroni. Esimese klassi minejad saavad jätkuvalt 320 eurot.

Lisaks jääb juba teist aastat järjest samale tasemele ka lasteaia kohatasu – 71,25 eurot kuus. Tuletan meelde, et alates perekonna teisest lapsest on kohatasu 0 eurot. Sama kehtib ka hariduslike erivajadustega laste osas.

Ehitame ja renoveerime

Lisaks meie koolides antava hariduse kõrgele kvaliteedile on meie alati oluline olnud ka sealne keskkond – eelkõige hoonete seisund. Seetõttu jätkame vaatamata keerulisele olukorrale ehitusturul nii huvikoolide, üldhariduskoolide kui ka lasteaedade renoveerimisega ning ehitame uusi juurde.

2021. aasta sügisel sai uued ruumid Kopli huvikool. 2023. aastal lõ-